OSNOVE BAZA PODATAKA

Standardni upitni jezik - SQL

Standardni upitni jezik - SQL

- SQL nije samo upitni jezik, već predstavlja kompletan jezik za upravljanje SUBP-om koji sadrži jezike i za:
  - Definisanje podataka
  - Ažuriranje podataka
  - Kontrolu konzistentnosti
  - Konkurentni rad sa podacima, i
  - Jezik za održavanje rečnika podataka
- Ugrađen je u većinu komercijalno raspoloživih SUBP-ova, od presonalnih do server računara

SQL naredbe

- SQL naredbe se mogu podeliti u više grupa:
  - Naredbe za definisanje podataka
    - Data definition statements DDL
  - Naredbe za manipulisanje podacima
    - Data manipulation statements DML
  - Naredbe za kontrolne (upravljačke) funkcije
    - Data control statements DCL
- Mi ćemo obraditi prve dve grupe naredbi SQL-a

SQL naredbe za definisanje podataka (DDL)

- Naredbe za:
  - Kreiranje relacije (CREATE TABLE)
  - Kreiranje pogleda (CREATE VIEW)
  - Izmena definicije relacije (ALTER TABLE)
  - Brisanje definicije relacije (DROP TABLE)
  - Kreiranje indeksa (CREATE INDEX)
  - Brisanje indeksa (DROP INDEKS)

SQL naredbe za manipulisanje podacima (DML)

- Naredbe za:
  - Dodavanje novih n-torki u relaciju (INSERT)
  - Pretraživanje relacione baze podataka (SELECT)
  - Izmena sadržaja relacije (UPDATE)
  - Brisanje n-torki relacije (DELETE)

SQL naredbe za kontrolne funckije (DCL)

■ Naredbe za:

- Dodelu prava korišćenja tabele drugim korisnicima (GRANT)
- Oduzimanje prava korišćenja tabele drugim korisnicima (REVOKE)
- Potvrda dejstava transakcije na bazu podataka (COMMIT)
- Poništavanje dejstava transakcije (ROLLBACK)

SQL CREATE DATABASE naredba

Naredba za kreiranje nove šeme baze podataka

```
CREATE DATABASE <naziv_baze_podataka>;
```

Nakon što je kreirana, šema se može postaviti kao aktivna pozivom komande:

```
USE <naziv_baze_podataka>;
```

SQL CREATE TABLE naredba

- Naredba za definisanje tabele (šeme relacije)
- Osnovni oblik sintakse:

- Numerički:
  - Integer
    - ☐ Int, BigInt, SmallInt
  - Numeric(p, d)
  - Decimal(p, d)
  - Money
    - □ SmallMoney
  - Float
  - Real

- □ Tekstualni:
  - Character(n)
    - ☐ Char(n)
  - Character Varying(n)
    - □ VarChar(n)
  - Character Large Object (CLOB)
  - Text

- □ Binarni:
  - Bit
  - Bit Varying
  - Binary Varying
  - Binary Large Object (BLOB)
  - Image

- □ Datumski:
  - Date
  - Time
  - TimeStamp
  - DateTime
  - SmallDateTime

Šema baze podataka

Šema baze podataka sa kojom radimo na vežbama:

NASTAVNIK (<u>S NAS</u>, PREZIME_IME, ZVANJE, S_DIR, DATZAP, PLATA, DODATAK)

PREDMET (<u>S PRED</u>, NAZIV, MESTO, SEMESTAR)

PREDAJE (<u>S_NAS</u>, <u>S_PRED</u>, CASOVA)

Šema baze podataka

□ Semantika obeležja

Obeležje	Značenje	Dozvoljene nedostajuće vrednosti
S_NAS	Šifra nastavnika (koristi se kao identifikator nastavnika)	NE
PREZIME_IME	Prezime i ime nastavnika	NE
ZVANJE	Zvanje nastavnika (redovni profesore, vanredni profesor, docent)	DA
S_DIR	Šifra direktora (šfira nadređenog nastavnika)	DA
DATZAP	Datum zaposlenja nastavnika	NE
PLATA	Plata nastavnika	NE
DODATAK	Dodatak na platu nastavnika	DA
S_PRED	Šifra predmeta (koristi se kao identifikator predmeta)	NE
NAZIV	Naziv predmeta	NE
MESTO	Mesto održavanja nastave iz predmeta	NE
SEMESTAR	Semestar u kome se održava predmet	DA
CASOVA	Broj časova predmeta koje drži nastavnik	NE

SQL skripta za kreiranje šeme baze podataka

```
create table nastavnik (
                              smallint primary key,
          s nas
          prezime ime
                              varchar(25) not null,
          zvanje
                              char(6),
          s dir
                              smallint,
          datzap
                              smalldatetime not null,
          plata
                              money not null,
          dodatak
                              money
);
create table predmet (
          s pred
                              smallint primary key,
                              varchar(35) not null,
          naziv
                              varchar(25) not null,
          mesto
                              smallint not null
          semestar
);
create table predaje (
                              smallint foreign key references nastavnik (s nas),
          s nas
          s pred
                              smallint foreign key references predmet (s pred),
                              smallint not null
          casova
          primary key (s nas, s pred)
);
```

SQL komentari u kodu

Linijski komentari

```
-- linijski komentar 1
-- linijski komentar 2
```

Blok komentari

```
/*
Blok komentar koji
može da se prostire
i na više linija
*/
```

SQL DROP TABLE naredba

□ Naredba za uklanjanje definicije relacije iz šeme baze podataka

DROP TABLE <naziv relacije>;

Domaći

□ Kreirati tabele:

STUDENT (S_STUD, IME, PRZ, BR_INDEKSA)
POLAZE (S_STUD, S_PRED, BR_BODOVA, OCENA)

Obeležje	Značenje	Dozvoljene nedostajuće vrednosti
S_STUD	Šifra studenta (koristi se kao identifikator studenta)	NE
IME	Ime studenta	NE
PRZ	Prezime studenta	NE
BR_INDEKSA	Broj indeksa studenta	NE
S_PRED	Šifra predmeta koji je student polagao	NE
BR_BODOVA	Broj bodova koji je student osvojio na predmetu	DA
OCENA	Ocena studenta iz predmeta	DA